

IV. třída – SLUNÍČKA
Školní rok 2018/2019

PLÁN GRAFOMOTORICKÝCH CVIKŮ

(děti 5 – 6leté)

Září:

- Svislá rovná čára, vodorovná čára
- Kruh

Říjen:

- Dolní a horní oblouky

Listopad:

- Šikmé čáry

Prosinec:

- Spirála

Leden:

- Vlnovka

Únor:

- Elipsa

Březen:

- Zuby

Duben:

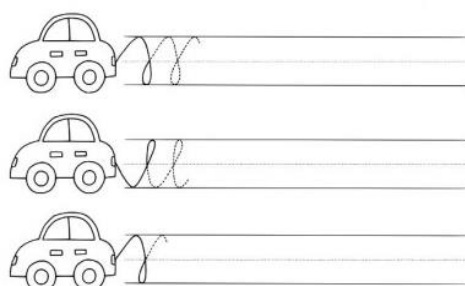
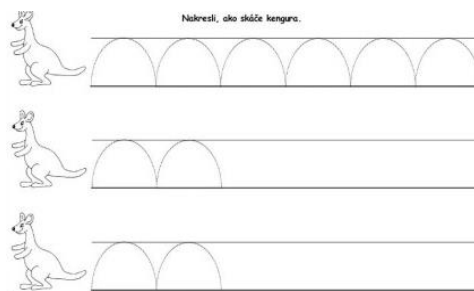
- Spojené oblouky

Květen:

- Horní a dolní smyčka

Červen:

- Horní a dolní oblouk s vratným tahem

Grafomotorika¹ je soubor psychických činností. Jde o pohyby ruky při psaní a kreslení, které jsou řízeny psychikou. V souvislosti s grafomotorikou je třeba uvést i vizuomotoriku, protože koordinace pohybu ruky (u postižených to však mohou být ústa nebo nohy) a oka je neopominutelným předpokladem pro úspěšné psaní. Rozvoj grafomotoriky bývá sledován u zápisu dítěte do školy při posuzování školní zralosti.

Jak rozvíjet u dětí grafomotoriku?

Přirozenou součástí dětského vývoje grafomotoriky je kresba. Do věku čtyř let stačí nechat iniciativu na nich, ale podporovat jejich zájem, který podle odborníků propuká už ve dvou letech. Pokud však ve věku čtyř až pěti let dítě stále samo neprojevuje zájem o kreslení, zjistěte příčinu a vytvořte podnětné prostředí plné činností rozvíjející hrubou i jemnou motoriku a zrakové vnímání. Pokud je vývoj dítěte přirozený a bez větších odchylek, lze v tomto věku u dítěte pozorovat aktivní zájem o kresbu.

Hrubá motorika a tipy na činnosti, které ji rozvíjí

Rozvoji hrubé motoriky pomáháme především podporováním pohybových aktivit, kde se zapojují klouby jako rameno, loket a zápěstí. Například lezením, házením a chytáním míče nebo skákáním přes švihadlo, zametáním, vysáváním atd. Tyto činnosti jsou průpravou pro uvolnění kloubů. Při vlastním kreslení a psaní lze velké klouby uvolňovat i změnou poloh – kreslení a psaní ve stoje, v kleku nebo vsedě.

Jemná motorika a tipy na činnosti, které ji rozvíjí

Dětem poskytujeme příležitost pro rozvoj i jemné motoriky prostřednictvím činností, které rozvíjí pohyb prstů. Jedná se například o modelování, skládání kostek, přemísťování nejprve větších předmětů (kostky, díly stavebnic...), a později drobných předmětů (kuličky, korálky, malé puzzle, různé díly mozaiky – hříbečky...), navlékáním korálků, stříhání, skládání, lepení a mačkání papíru, oblékání panenek, montováním různých stavebnic a mnoho dalších.

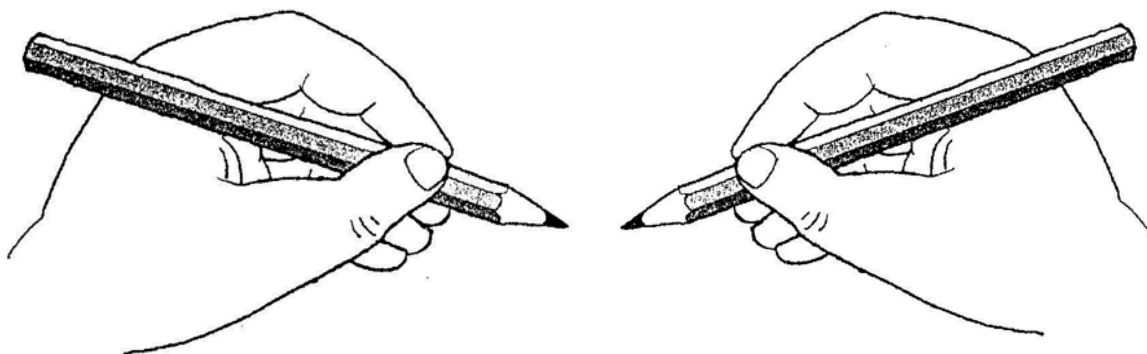
Zrakové vnímání a jak jej rozvinout?

Zrakové vnímání je vnímání obrazu jako celku, ale i detailů, shod a rozdílů, v oblasti zraku a pohybu ruky postupně dochází k jejich souhře = vizuomotorické koordinaci. Rozvíjíme je skládáním obrázků z barevných kostek, puzzle, vyprávěním detailů v ilustracích při společné četbě, různými cvičeními typu porovnej obrázky a najdi rozdíly, co do řady nepatří, atd.

Při rozvoji grafomotoriky je důležité podporovat i aktivity, kdy je rozvíjena paměť, představivost i pozornost a řečové dovednosti dítěte. Až po upevnění základů pro čtení a psaní může být rozvíjeno vlastní čtení a psaní. Proto je třeba se vyvarovat v předškolním věku pouhému nácviku písmen (i když má dítě zájem je poznat), neboť pouhá jejich znalost není zárukou úspěšného čtení a psaní. Pokud se dítě o psaní zajímá, neodmítneme je, ale učíme ho pouze hůlkové písmo, přičemž uplatňujeme hygienické návyky a současně se věnujeme dalším podpůrným aktivitám.

¹ <http://www.jak-spravne-psat.cz/grafomotorika/>

Správný úchop psacího náčiní:

Úchop leváka

Úchop praváka

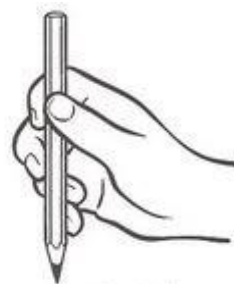
Příklady nesprávných úchopů:

Špetkový úchop s palcem přesahujícím přes ukazováček

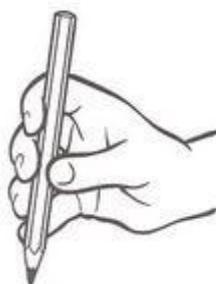
Pěstičkový úchop

Vařečkový úchop

Křečovitě držení

Smyčkový úchop

Prodloužená hrstička

Hrstičkový úchop